

สรุป 15 กรอบ จาก 138 ประเด็นการปฏิรูปการศึกษา

โดย ศาสตราจารย์ ดร.ชัยงค์ พรหมวงศ์

จากการระดมสมองของสมาชิกสภาปฏิรูปการศึกษากาภาคประชาชน ประมวลปัญหาจากสมาชิก ๕๖๐ คน ได้ ๑๓๘ ประเด็น สรุปได้ ๑๕ กรอบสำหรับการปฏิรูปการศึกษาดังนี้

1. ปฏิรูปการศึกษา โดยปรับและทบทวนกฎหมายการศึกษาและระบบการศึกษาระดับชาติ

ระดับภูมิภาค และระดับท้องถิ่น ให้สอดคล้องกับความต้องการของประเทศและความเจริญก้าวหน้าของโลก ให้มีสมดุลระหว่างการศึกษเพื่อเสริมสร้างลักษณะความเป็นไทย และวิถีไทย และความเป็นสากล

2. ปฏิรูปวิชาชีพครูให้เป็นวิชาชีพชั้นสูง เพื่อนำไปสู่การปฏิรูประบบฝึกหัดครูของวิทยาลัยครู คณะครุศาสตร์ศึกษาศาสตร์ โดยจัดให้ครบตาม “ไตรยางศ์วิชาชีพ (Professional Triad)” ที่มี การปรับฐานะคณะครุศาสตร์หรือศึกษาศาสตร์ เป็นวิทยาลัยการศึกษา หรือวิทยาลัยครุศาสตร์ หรือวิทยาลัยครุศึกษา หรือ วิทยาลัยครู โดยมี ๓ สำนักวิชา หรือ คณะวิชาในวิทยาลัย คือ (๑) คณะที่ให้ประสบการณ์และการฝึกวิชาชีพ ที่เน้นการปฏิบัติวิชาชีพการสอน ในรูปคณะการศึกษา (School of Education) (๒) คณะที่ทำหน้าที่ให้ความรู้วิชาการและวิชาชีพ คือ วิทยาศาสตร์การศึกษา โดยจัดในรูป “คณะวิทยาการศึกษา (School of Educational Science)” และ (๓) คณะที่ให้ความรู้และประสบการณ์ด้านการจัดระบบ พฤติกรรม วิธีการ กระบวนการสื่อสาร สภาพแวดล้อมการศึกษา การจัดการ และการประเมิน คือ คณะเทคโนโลยีการศึกษา (School of Educational Technology) จัดให้ครบตาม “ไตรยางศ์วิชาชีพ (Professional Triad)” ที่มีองค์ ๓ คือ (๑) การปฏิบัติวิชาชีพการสอน ในรูปคณะการศึกษา (Faculty of Education) (๒) วิทยาศาสตร์การศึกษา โดยจัดในรูป “คณะวิทยาการศึกษา (Faculty of Educational Science)” และ (๓) เทคโนโลยีการศึกษา

3. ปรับปรุงหลักสูตรทุกระดับการศึกษา ที่เน้นความเป็นไทย ไม่ลอกเลียนรูปแบบและสาระจากต่างประเทศ ชีดหลักการพัฒนาเนื้อหา “สาระไทย” ควบคู่ไปกับ “สาระเทศ” เน้นการพัฒนาทักษะชีวิต เพื่อพัฒนาเด็กไทยให้เติบโตใหญ่เป็น “คนไทย”

4. กำหนดสมดุลระหว่างหลักสูตรแกนกลาง หลักสูตรท้องถิ่น และหลักสูตรโรงเรียน ที่เน้นให้นักเรียนศึกษาหาความรู้ ตามความสนใจของตนเอง ปรับเนื้อหาสาระในหลักสูตรแกนกลาง ให้มีสมดุลระหว่างสาระไทยและสาระเทศ

5. พัฒนาระบบการศึกษาระดับสถานศึกษา และเพิ่มทางเลือก ในการศึกษาระดับพื้นฐาน การศึกษานอกระบบ การศึกษาตามอัธยาศัย การศึกษาเอกชน และการศึกษาในบ้าน (Home Schooling)

6. ทบทวนหรือยกเลิก การจัดเขตพื้นที่การศึกษา ที่ใช้วิธีรวม 2-3 อำเภอมาหนึ่งเขตพื้นที่การศึกษา มาเป็น

การยึดเขตพื้นที่จังหวัดและอำเภอเป็นฐาน และจำแนกอำเภอหรือเขตปกครองเป็น “เขตโรงเรียน (School District)” ที่ยึดตำบลหรือกลุ่มตำบล (อบต. หรือ สหอบต.) เป็นฐาน เพื่อให้ตอบสนองความต้องการของประชาชน (จำแนก ๑ อำเภอเป็น 2-3 เขตพื้นที่การศึกษาหรือเขตโรงเรียน)

7. พัฒนาระบบการบริหารและการจัดการ การจัดการควรครอบคลุมการบริหาร ๘ ขอบข่าย

ได้แก่การบริหารทั่วไป การบริหารวิชาการ การบริหารกิจการนักเรียนนักศึกษา การบริหารบุคลากร การบริหารเงินและงบประมาณ การบริหารกิจการชุมชน และการบริหารวิสาหกิจสถานศึกษา และการบริหารลोजิสติกส์

8. พัฒนาระบบการเรียนการสอน และระบบการประเมินที่เป็นของไทย แทนการนำเข้าจากต่างประเทศ

9. พัฒนาระบบและขยายการศึกษาพื้นฐาน ให้ครบวงจร ด้วยการสร้างศูนย์การเรียนรู้ชุมชน ประกอบด้วยสถานเด็กเลี้ยงดูอ่อน ปฐมวัยศึกษาหรืออนุบาล เพิ่มจากประถมศึกษาในระดับท้องถิ่น

10. ส่งเสริมบทบาทการจัดการศึกษา ของภาคเอกชน ภาคประชาสังคมและชุมชนท้องถิ่น โดยเฉพาะในท้องถิ่น และลดบทบาทของภาครัฐให้เน้นการจัดสรรงบประมาณอุดหนุนฝั่งผู้เรียน (Demand-Side Subsidy) โดยจัดในรูปแบบ “โรงเรียนรัฐ-ประชา” (Charter School) คือ รัฐบาลจ่ายงบประมาณเป็นก้อน (Block Grant) เอกชนบริหารและจัดการภายใต้การกำกับดูแลของเอกชนในรูปแบบสมาคม มูลนิธิหรือชมรม

11. เน้นการจัดการศึกษา แบบอิงประสบการณ์ ที่ยึดผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง มากกว่าการศึกษาแบบอิงเนื้อหาจากการสอนแบบบรรยายโดยยกระดับอาชีวศึกษาและเทคนิคศึกษา (Technical & Vocational Education) ให้เป็นสายหลักคู่ขนานกับสายสามัญในการพัฒนาประเทศ สามารถพัฒนาอาชีพและเทคนิคศึกษาถึงความเป็นเลิศ ทั้งทางวิชาการ วิจัย และประสบการณ์การปฏิบัติอย่างมืออาชีพ

12. จัดระบบการพัฒนาการศึกษา ผู้มาตรฐานสากล เพื่อพัฒนาความมีระเบียบวินัย และการรักษาสุขภาพในระยะยาว ส่งเสริมการวิจัยและพัฒนาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีการศึกษา เพื่อให้สามารถแข่งขันได้ในระดับโลก พัฒนากีฬาและการร้องการรำ และการละเล่นท้องถิ่นและภูมิภาค

13. พัฒนาระบบเทคโนโลยีและสื่อสารการศึกษา ให้มีนักเทคโนโลยีการศึกษาเป็นตำแหน่งครูอาจารย์สำหรับสถานศึกษาประจำโรงเรียนในตำแหน่งครู เพื่อทำหน้าที่นักเทคโนโลยีการศึกษาอย่างเดียว มิใช่ต้องสอนวิชาสามัญด้วย สร้างระบบคลังสื่อการสอนทั่วประเทศ และระบบจัดอันดับสื่อการสอนเพื่อเป้าหมายการพัฒนาคุณภาพการสอน

14. จัดระบบการวิจัยและรวบรวมศิลปะ วัฒนธรรม แขนงต่างๆ ของประเทศ สร้างจิตสำนึกในการอนุรักษ์และส่งเสริมความคิดและทักษะในทางสร้างสรรค์เพื่ออภิวตัน ศิลปะวัฒนธรรมให้เจริญก้าวหน้าและได้รับการยอมรับอย่างแพร่หลายโดยนานาอารยะประเทศ

15. จัดระบบการวิจัย พัฒนา และเผยแพร่ และถ่ายทอดศาสตร์และเทคโนโลยีไทย ในด้านการแพทย์ การอาชีพ และการดำรงชีวิตในโรงเรียนและชุมชน

สรุป ๑๓๘ ประเด็นปฏิรูปการศึกษา

สกัดจากความเห็นของสมาชิก “การปฏิรูปการศึกษาภาคประชาชน ๒๕๖๐”

(๑-๑๕ กพ ๒๕๖๐)

หมายเหตุ—ชื่อในวงเล็บ คือ ผู้ตั้งหรือเสนอประเด็น

ประเด็น ๑ บุคลากรการศึกษา มีการใช้คำเรียกสับสน เช่น เรียก คณาจารย์ ทั้งๆ ที่เป็นอาจารย์คนเดียว ขาดบุคคลสำคัญ เช่นนักเทคโนโลยีการศึกษา นักจิตวิทยาโรงเรียน (อ.ธีระวุฒิ)

ประเด็น ๒ คุณภาพประชาชน (อ.ธีระวุฒิ)

ประเด็น ๓ การกระจายอำนาจ (อ.ถวิล)

ประเด็น ๔ การเรียนการสอน (อ.ถวิล)

ประเด็น ๕ การสื่อสารสั่งการ (CB)

ประเด็น ๖ กฎหมายและระเบียบที่เกี่ยวข้องล้าสมัย เช่น พ.ร.บ.การเงิน มอบอำนาจ รวมทั้งรัฐธรรมนูญ (อ.วิรัช อ.ไกรทอง)

ประเด็น ๗ อาคารสถานที่ที่ผู้ฟังๆไม่ได้รับการซ่อมแซม (อ.วิรัช)

ประเด็น ๘ ที่มาของผู้บริหาร บทบาทหน้าที่ความรับผิดชอบ โครงสร้างการบริหารสถานศึกษา ในยุค 4.0 ผู้บริหารที่ดี แต่ที่มีปัญหา ภาระหน้าที่และความสำนึก การจัดการศึกษาไทย ถูกบีบให้เป็นแบบเดียวกัน โดยมาตรการ การประเมินและนโยบาย ทำลายความคิดสร้างสรรค์และความเป็นเลิศ (อ.ชาญชัย อ.ประดิษฐ์ อ.ไกรทอง)

ประเด็น ๙ การจัดการเรียนการสอน แนวคิดการสอน/จัดการเรียนรู้/นวัตกรรม เป็นไปตามกลุ่มผลประโยชน์ทางการศึกษา เช่น สำนักพิมพ์ต่างๆ (อ.ไกรทอง)

ประเด็น ๑๐ จำนวนนักเรียนมีมากเกินไป บางวิชา เช่น ภาษาอังกฤษ ควรมี 15-20 คนต่อห้องเรียน เพราะครูต้องดูแลเด็กอย่างใกล้ชิดทุกคน (อ.ไกรทอง)

ประเด็น ๑๑ กระบวนการเรียน (อ.ไกรทอง หากไม่ตรงอ.ไกรทอง กรุณาปรับด้วยนะครับ)

ประเด็น ๑๒ การเลื่อนวิทยฐานะจากผลงานที่ตนไม่ได้ทำเอง (อ.เพ็ญพิไล)

ประเด็น ๑๓ การพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา (อ.วีรศักดิ์)

ประเด็น ๑๔ การพัฒนาคุณภาพการศึกษานับฐานการปฏิบัติจริง มิใช่ดูแค่เอกสารหรือรายงานการวิจัย-คุณภาพนักเรียน คือคุณภาพครู (อ.ถวิล)

ประเด็น ๑๕ การให้ความสำคัญกับองค์ ๓ ของวิชาชีพ (ไตรยางค์วิชาชีพ) ที่เน้นสมรรถย์ของ วิชาชีพครู วิทยาการครู และเทคโนโลยีการศึกษา (-cb)

ประเด็น ๑๖ การจัดการศึกษาแบบอิงประสบการณ์ เน้นการเผชิญประสบการณ์ที่จำลองชีวิตจริง (cb)

ประเด็น ๑๗ สมดุลสาระหลักสูตร สาระไทย สาระเทศ หลักสูตรแกนกลาง หลักสูตรท้องถิ่น (CB)

ประเด็น ๑๘ รูปแบบการจัดการศึกษา สายหลัก และทางเลือก ไม่แยกเป็นในโรงเรียน นอกโรงเรียน หรือตามอัธยาศัย จัดการศึกษาภาควันตภาพ (Ubiquitous Education) ให้ผู้เรียนศึกษาหาความรู้ได้ทุกที่ทุกเวลา (CB)

ประเด็น ๑๙ จัดระบบเขตพื้นที่การศึกษาให้ใกล้ตัวครูและนักเรียน เขตมัธยมและอาชีวะเขตจังหวัด เขตประถม ยึดอำเภอ เขตปฐมวัยและกศต.ยึดตำบล(CB)

ประเด็น ๒๐ พัฒนาระบบบริหารสถานศึกษาโดยอิงบริบท ตามแนว CASPERLA Model (CB)

ประเด็น ๒๑ ระบบการประเมินจากสภาพจริง (Authentic Evaluation) โดยประเมินครบวงจรทั้งก่อนเรียน ระหว่างเรียน (ประเมินกระบวนการ Evaluation of Process) ประเมินหลังเรียน (ประเมินผล Evaluation of Product) และประเมินผลกระทบ Evaluation of Impacts (CB)

ประเด็น ๒๒ การตั้งสถานศึกษา "รัฐประชา" Charter School คือโรงเรียนนอกกำกับของรัฐ เอกชนจัดการแต่รัฐ จ่ายเงินอุดหนุน (CB)

ประเด็น ๒๓ การพัฒนาระบบส่งเสริมกีฬา ศิลปวัฒนธรรม (CB)

ประเด็น ๒๔ การศึกษาไม่ทำให้เยาวชนไม่รักถิ่น หนีไปอยู่เมืองใหญ่เมืองหลวง ต้องจัดหลักสูตรให้นักเรียนรัก ชื่นชม และเห็นคุณค่าอาชีพพ่อแม่ แล้วจะเห็นว่า ไม่มีถิ่นใดอบอุ่นรื่นเหมือนบ้านที่เราอยู่ "โฮม" กัน (Home) จึงต้องพัฒนาหลักสูตรที่เน้นสาระท้องถิ่นสาระไทย (-อ.ขวัญ)

ประเด็น ๒๕ การศึกษาถึงตัวทุกที่ทุกเวลาผ่านเทคโนโลยีและสื่อสารการศึกษาโดยใช้ "ความรู้ติดตัว" ยุคใหม่คือ คอมเม็ต (มือถือ) และคอมแผ่น (แท็บเล็ต Tablet แปลว่า เม็ด หรือแผ่น) เพื่อนำไปสู่การศึกษาแห่งอนาคต คือ การศึกษาภาควันตภาพ (Ubiquitous Education) ภาค แปลว่า ภาค ส่วน หน่วยย่อย แพร่กระจาย วนตะ แปลว่า มี ภาควันตภาพ แปลว่า จำแนกไว้ดี และแพร่กระจายไปปรากฏทุกที่ทุกเวลาโดยใช้ ICT เพื่อเตรียมสู่ยุค 4.0 และ ยุคเหนือเมฆ Beyond the Clouds 5.0 (อ.วินิจ)

ประเด็น ๒๖ การจัดการศึกษาเพื่อให้เป็นคนสมบูรณ์ (Perfect Man) โดยเน้น 8 Quality คือ เยือกเย็นสุขุม (Emotion Q) เป็นคนดี (Moral Q) มีความอดทนอดกลั้น (Adversity Q) เข้ากับคนอื่นได้ (Social Q) มีสติปัญญา (Intelligence Q) มีจิตวิญญาณแห่งส่วนรวม (Spiritual Q) มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ (Creativity Q) และพักผ่อนเล่นเป็น (Play Q) =EMASIS-CP ให้ความสำคัญความดีมากกว่าความเก่ง (อ.วินิจ)

ประเด็น 27 ประสิทธิภาพระบบการศึกษา--การศึกษามีปัญหาทั้งคุณภาพและปริมาณ (-อ.ธีระวุฒิ)

ประเด็น 28 คุณภาพและมาตรฐานการศึกษา (อ.ธีระวุฒิ)

ประเด็น 29 การจัดระบบอาชีวศึกษา เสริมเต็มเต็มวิชาการสำหรับนักเรียนอาชีวะที่มีปัญหาครอบครัว (อ.ชาญชัย)

ประเด็น 30 ภาพรวมการจัดการศึกษา เน้นความรู้ในกรอบหลักสูตรอิงเนื้อหา vs. หลักสูตรอิงประสบการณ์ที่เน้นทักษะชีวิต (อ.ชาญชัย)

ประเด็น 31 สมรรถนะผู้บริหารสถานศึกษา แยกแยะภารกิจการสอนไม่ได้ ว่าอะไรผิดอะไรถูก ควรไม่ควร (อ.ชาญชัย)

ประเด็น 32 วิทยฐานะครู แนวคิดและแนวทางเลื่อนตำแหน่ง ประเมินผลงานวิชาการจากเอกสาร vs. ประเมินผลงานประจักษ์ การจ้างและรับจ้างสร้างผลงาน เงินประจำตำแหน่งครูระดับประถมและมัธยม กับอาจารย์ที่สอนระดับมหาวิทยาลัย (อ.ชาญชัย)

ประเด็น 33 การซื้อขายตำแหน่งบริหาร และการโยกย้าย การปราบเลื่อนอนกิน กระ... ประเด็น 33 การซื้อขายตำแหน่งบริหาร และการโยกย้าย การปราบเลื่อนอนกิน กระบวนการบรรจุผู้บริหารสถานศึกษา (อ.ชาญชัย)

ประเด็น 34 การบริหารกองทุนการศึกษา--กองทุนพัฒนาครูของแผ่นดิน กองทุนพัฒนาหรือส่งเสริมเทคโนโลยีทางการศึกษา (แบบสสส.)โดยเงินสนับสนุนจากเงินบาปทั้งหลาย อาทิ ภาษีสุรา ยาสูบฯลฯ (อ.ธีระวุฒิ)

ประเด็น 35 การมอบหมายงาน การให้การบ้าน และความสัมพันธ์ระหว่างวิชาการและประสบการณ์ภาคปฏิบัติ (อ.เพ็ญพิไล)

ประเด็น 36 การลงทะเบียนนักเรียน ผลดีผลเสียของการห้าม "แตะนักเรียน" การรักษาระเบียบวินัย (สี่มวลชน--อ.คัมภีร์พจน์)

ประเด็น 37 ความเป็นนิติบุคคลของสถานศึกษา--ปัญหาการละเมิดมาตรา ๕๙ ของ พรบ.กศ.แห่งชาติ ที่ สพฐ.มิได้มอบอำนาจตาม มาตรา ๓๙ ในด้านการบริหารบุคคล งบประมาณ และรูปแบบสถานศึกษา--นิติบุคคลสมบูรณ์แบบ vs. สถานศึกษาในกำกับ (Charter Schools) ส่วนกลางกับการยึดอำนาจที่ควรจะเป็นของสถานศึกษาในกำกับ การโยกย้ายด้วยเงิน (อ.สมัคร)

ประเด็น 38 ปัญหาการศึกษาเชิงปริมาณ: รร. ในชนบทมีนักเรียนน้อย อัตราส่วนครู/ นักเรียน น้อย(ปัญหาครูเกินแต่ขาด ไม่ครบชั้น) ยุบรวม ยุบเลิกไม่ได้ รร. ในเขตเมืองมีนักเรียนมาก ห้องเรียนแออัด - อัตราส่วนครู/นักเรียน มาก (อ.ดิเรก บุญคง)

ประเด็น 39 ความแตกต่างในการจัดการศึกษาของโรงเรียนในกรุงและหัวเมือง เพราะ (1) ความพร้อม รร. ในเขตเมืองดีกว่าในทุกด้าน และ (2) ความไม่เป็นธรรมในการจัดสรรงบประมาณ (อ.ดิเรก บุญคง)

ประเด็น 40 การจัดสรรอัตรากำลัง มีครูครบชั้น/ครบวิชาเอก สาระการเรียนรู้ ครู ภาษาอังกฤษ ดนตรี นาฏศิลป์ วิทยุ-คณิต สำหรับโรงเรียนขนาดเล็กใหญ่ (อ.ดิเรก บุญคง)

ประเด็น 41 การศึกษาของประชาชนกลุ่มน้อย ชายขอบ และการสอนภาษาไทยเป็นภาษาที่สองแก่ชนกลุ่มน้อย (อ. วินิจ)

ประเด็น 42 กระบวนการสร้างการยอมรับแนวทางปฏิรูปที่หลากหลายโดยใช้ศิลปะ ดนตรี เพลง การเดินรำ และวิถีชุมชน (อ.ฉัตรชัย)

ประเด็น 43 การปฏิรูปการกีฬาเพื่อสุขภาพของชาติ (อ.ฉัตรชัย)

ประเด็น 44 การจัดตั้งสภาศึกษามุสลิมภาค และจังหวัดเช่นที่เชียงใหม่

<http://www.matichon.co.th/news/449519> (อ.บรรเจิด)

ประเด็น 45 การพัฒนาทักษะสำหรับพุทธศตวรรษ 26 โดยเฉพาะ "ทักษะการเป็นผู้นำแบบเบ็ดเสร็จ" Executive Functions-EF" (อ.วินิจ อ.คัมภีร์พจน์)

ประเด็น 46 ทบทวนการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา เน้นกระบวนการคิดวิเคราะห์สถานการณ์และประสบการณ์ (Situation and Experience Analysis Approach: SEBA) มีใช้การสอนด้วยการบรรยายจากการลอกเลียนตำราฝรั่ง มาสอน แต่ใช้รายการนี้ สารกถา (Discourse) อภิปราย (Discussion) โสเหร์ หรือเสวนา (Dialogue) ประมวลเป็นการถ่ายทอดด้วยการ "สั่งสอน" มิใช่ "สอนสั่ง" ดังที่ครูอาจารย์ไทยชอบทำ (อ.วินิจ)

ประเด็น 47 กระบวนการทำงานวิจัยระดับบัณฑิตศึกษาที่มีกระบวนการรับจ้างสร้างงานวิจัย หลักสูตรปริญญาโท เน้นการค้นคว้าอิสระ มากกว่าวิทยานิพนธ์ ไม่ว่าจะแผน ก ๑ (วิทยานิพนธ์ อย่างน้อย ๓๖ นก.) หรือ แผน ก ๒ (วิทยานิพนธ์ อย่างน้อย ๑๒ นก.) ส่วนปริญญาเอก ส่วนใหญ่เปิด แบบ ๒ (วิจัยอย่างน้อย ๓๖ นก. และลงทะเบียนเรียน ๑๒ นก.) ไม่ส่งเสริมให้ทำแบบ ๑ ที่ทำวิทยานิพนธ์อย่างเดียว นอกจากนี้ปริญญาโท และปริญญาเอกทางการศึกษาบางสาขาวิชา ครูสภา ยัง กำหนดให้เรียนเพิ่มจากที่ สกอ.กำหนดเป็น ๔๒ และ ๖๐ นก. (หมิ่นเหม่ต่อการผิด มาตรา ๔๐ รัฐธรรมนูญ ๒๕๕๙ วรรค ๓ ที่ ห้ามสภาวิชาชีพก้าวผ่านการจัดการศึกษาของสถาบันการศึกษา (อ.วินิจ)

ประเด็น 48 การพัฒนาคุณภาพงานวิจัยระดับบัณฑิตศึกษาและการทำผลงานเพื่อเลื่อนวิทยฐานะครู--งานวิจัยขาดคุณภาพ ลอกเลียน รับจ้างทำ จ้างคนอื่นทำ (อ.วินิจ อ.คัมภีร์พจน)

ประเด็น 49 โมเดล "โรงเรียนที่เรียนอย่างมีความสุข" ผู้เรียนมีคุณภาพ ครูมีจิตวิญญาณของความเป็นครู ผู้อำนวยการใช้การบริหารแบบรวมพลัง ทั้งโรงเรียนรวมเป็นหนึ่งเดียวใจเดียวกัน (อ.วิชัย สุ)

ประเด็น 50 พัฒนาการสอนหน้าที่พลเมืองไทย มุ่งเห็นแก่ประโยชน์ส่วนตนมากกว่าส่วนรวม (อ.ดร.เกตุ นำมาเสนอ)

ประเด็น 51 พัฒนาระบบการสอนภาษาต่างประเทศ ให้มีสมดุลงกับภาษาไทย
(จาก ๑๐ ข้อที่อ. ดร.เกตุ เสนอ)

ประเด็น 52 พัฒนาระบบการสอนสอนขนบธรรม ประเพณี วัฒนธรรม การท่องเที่ยว มัคคุเทศก์ ภาษา และวิถีไทย เพื่อให้เยาวชนเห็นคุณค่า และภาคภูมิใจในความเป็น และเป็นภูมิคุ้มกันป้องกันไวรัสจากวัฒนธรรมต่างชาติมาทำลาย วัฒนธรรมและวิถีไทย (อ.ฉัตรชัย)

ประเด็น 53 ทบทวนและพัฒนาระบบการประเมิน มิใช่เน้น "ประเมินผล" (คำว่า Evaluate แปลว่า ประเมิน มิใช่ ประเมินผล) แต่เป็นการประเมินคนบวจร เน้นการประเมินกระบวนการ (E1-Evaluation of Process (Formative Evaluation); E2-Evaluation of Production (Summative Evaluation) สพฐ ต้องประเมินครบทั้ง FE และ SE มิใช่ SE อย่างเดียว และต้องมีการประเมินก่อนเรียน เพื่อเปรียบเทียบก้าวหน้าด้วย ทบทวนรูปแบบและช่วงเวลาประเมิน O Net และ Nat Test ทบทวนและรื้อฟื้นการทดสอบระดับชาติคือ ม.๖ ที่ยกเลิกไป ครึ่งศตวรรษมาแล้ว ให้ครูอาจารย์ผู้สอนออกข้อสอบ มิใช่ให้ผู้ไม่ได้สอน (อาจารย์มหาวิทยาลัย) มาออกข้อสอบ (อ.ประทุม ผู้เสนอความคิด รมต และอ. CB)

ประเด็น 54 พัฒนาระบบการศึกษา ที่จะทำให้เด็กเติบโตใหญ่เป็นคนไทย ๑๐๐% (ข้อ ๓ จาก ๑๐ ข้อบทวิจารณ์จาก ญี่ปุ่น)

ประเด็น 55 พัฒนาระบบการศึกษาระดับภูมิภาค และกระจายอำนาจการศึกษาเพื่อพัฒนาชีวิตตนเองและชุมชน จะมิได้กระเสือกกระสนหนีไปอยู่ เมืองใหญ่หรือเมืองหลวง(ข้อ ๕ จาก ๑๐ บทวิจารณ์ของญี่ปุ่น)

ประเด็น 56 เปิดสอนนิติศึกษา หรือกฎหมายเพื่อประชาชน เป็นวิชาเอกเทศ เพื่อสร้างสำนึกในความสำคัญของ กม. ตั้งแต่ระดับอนุบาลจนถึงมัธยมศึกษา มีครูสอนกฎหมายในโรงเรียน มิใช่มีแค่นิติกร แต่นิติกรเป็นครูสอน กม.ได้ (ข้อ ๖ จาก ๑๐ บทวิจารณ์ของญี่ปุ่น อ.วิชัย อ. CB)

ประเด็น 58 พัฒนาเกณฑ์และแนวทางการจัดการศึกษาโดยภาคเอกชน ให้เอกชนมีส่วนร่วม ใน ๔ รูปแบบคือ (๑) บริหารเอง (Fully Private) ทั้งการเงินและการบริหาร (๒) "รัฐประชา" (Charter School) คือรัฐจ่ายงบประมาณ เอกชน

บริหาร (๓) "ประชา-รัฐ" (ร่วมเอกชนและรัฐทั้งการเงินและบริหาร) และ (๔) จัดโดยองค์กรศาสนา มูลนิธิ สมาคม และบทบาท "อริสทอโตกร" (NGO) ที่มุ่งดำเนินงานเดียวหรือได้รับการสนับสนุนจากนอกประเทศ (ข้อ ๔ จาก ๑๐ บทวิจารณ์ของญี่ปุ่น อ. CB)

ประเด็น 59 พัฒนาระบบการสอนแบบอิงประสบการณ์ (Experience-Based Approach-EBA) ตัวอย่าง แอนทอนที่ ยกมา เป็นระบบการสอนแบบอิงประสบการณ์ โดยพัฒนาหลักสูตรแบบอิงประสบการณ์ (Experience-Based Curriculum) ที่เน้นประสบการณ์ที่คาดหวังให้นักเรียนเผชิญประสบการณ์เอง CB พัฒนาระบบการสอนแบบอิงประสบการณ์ เมื่อ ๒๕๔๐ (อ.วินิจ อ. CB)

ประเด็น 60 การพัฒนาการศึกษาแบบ "ผู้รู้นิยม ตามหลักปัญญาทัศน์ศาสตร์ (Illuminating Science) ตามแนวพุทธ ศาสตร์ ดังที่ปรากฏในบทสวดพระธรรมคุณ ที่เน้น "การจำแนกคำสอนให้ดีและแพร่กระจายความรู้ (ภควตารัมโม) ให้ไป ปรากฏทุกที่ทุกเวลา เพื่อให้ปฏิบัติตามจะรู้ได้เฉพาะตนทันที (สันติวิสิโก อกาลิโก) กล่าวชวนคนอื่นว่า มาเกิดมาลองทำดู (เอหิภัส สิโก) ตั้งใจทำ (โอบนยโย) แล้วจะได้รู้ได้เห็น จะประจักษ์ด้วยตนเอง (ปัจเจตังเวทิตัพโพ) ดังที่ได้ธรรมวิเศษ (วิญญูชน) ได้ทำ สำเร็จมาแล้ว" (วิญญูหิติ) เพื่อให้ผู้ศึกษาด้วยการปฏิบัติจะรู้เท่าทันสภาพที่เป็นจริง ด้วยการละชั่ว ทำดี ทำใจให้ใส เพื่อ รองรับพลังบุญที่จะนำไปใช้ขับเคลื่อนจิต (จิตตานุปภาพ) และยังสังขารให้ดำรงอยู่ เพื่อสร้างสมบุญไปโปงและลอยใจของเรา และพาเราสู่พระนิพพาน (อ.ไกรทองผู้บุฉา อ.วิชัย ผู้วอัสสนา และอ. CB ผู้ขยายความ)

ประเด็น 61 ปรับหลักสูตรประถมศึกษาและมัธยมศึกษา ให้เน้นเสริมสร้าง "สู่ประสบการณ์วิชาชีพ" หรือ ช่องทางวิชาชีพ (Professional Channel) เช่น ภูมิสาระ ภูมิธุรกิจ ภูมิศิลปกรรมดนตรี ภูมิวิทยาศาสตร์สุขภาพ ภูมิฟ้า ฯลฯ เพื่อส่งเสริมให้นักเรียน ค้นพบตนเองและฝึกให้มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ เพื่อสร้างนวัตกรรมในสายที่ตนเองชอบตั้งแต่เป็นเด็ก (ข่าวที่ ดร.เก๋นำเสนอ และ CB)

ประเด็น 62 ทบทวนบทบาทสภาวิชาชีพให้เน้นที่การประเมินบัณฑิต มิใช่ก้าวล่วงกระบวนการผลิตของสถาบันการศึกษา เพื่อให้เป็นไปตามมาตรฐานสากลที่สภาวิชาชีพมีหน้าที่ "ทดสอบความรู้และสมรรถนะ" ตามที่สภาวิชาชีพกำหนด เพราะสภา วิชาชีพไม่มีอำนาจ "รับรองปริญญา" เพราะการอนุมัติปริญญาเป็นอำนาจสภามหาวิทยาลัย เพราะสภาวิชาชีพไม่มีหน้าที่ มี เพียงหน้าที่รับรองความรู้ ความสามารถและสมรรถนะของผู้จะเข้าสู่วิชาชีพเท่านั้น (ข่าว ดร.เก๋ นำเสนอ และ CB)

ประเด็น 63 พัฒนาระบบการศึกษาอิงบริบท (Context -Based Education) ที่มากกว่า โรงเรียนเป็นฐาน (SB) เพื่อให้ นักเรียนในแต่ละภาค แต่ละจังหวัดวิเคราะห์บริบทและสถานการณ์ให้รู้จักตน เห็นคุณค่าความเป็นไทย ภาคภูมิใจในความเป็นไทย เปิดใจใช้ของไทย เพื่อให้ผู้เรียนมีความเชี่ยวชาญด้านการรู้จักตนเอง รู้จักการทำงานที่เน้นกระบวนการกลุ่ม รู้จัก กระบวนการแก้ปัญหา แบบรวมพลังสร้างชาติให้เป็นปึกแผ่น (อ.วิชัย CB)

ประเด็น 64 พัฒนาระบบการศึกษาที่เปลี่ยนบทบาทครูจากผู้สอน มาทำหน้าที่ "ครู" คือผู้ดูแล คารวะ ด้วยการเลิก สอน แต่ สั่ง ก่อน (เปลี่ยนจาก สอนสั่งมาเป็นสั่งสอน) สลายห้องเรียน ให้เป็น "บ้านในโรงเรียน" Home in School พอเสริม การศึกษาคอนวินตภาพ (Ubiquitous Education ความรู้อยู่ทุกที่ทุกเวลา) เมื่อห้องเรียนเปลี่ยนเป็นบ้าน ก็ต้องเปลี่ยนครู

ประจำชั้น เป็นครูพี่ ครูแม่ในระดับประถม ส่วนมัธยม ก็เปลี่ยนอาจารย์ที่ปรึกษา เป็น อาจารย์พี่ อาจารย์แม่ ห้องเรียนจึงเน้น การอบรมที่กระชืดชีวิตเน้น EMASIS san มากกว่า IQ san ส่วนความรู้วิชาการให้นักเรียน ไปเผชิญประสบการณ์จาก (๒) ศูนย์ ความรู้ (๒) ศูนย์ประสบการณ์ และ (ศูนย์บริการ) โดยมีครูประเภทที่ ๒ คือ ครูเจ้าภาพ (Host teachers) ประจำศูนย์ที่ ๓ ประเภท ก่อนและหลังเผชิญประสบการณ์ นักเรียนจะต้องไปพบครูประจำสาระและประสบการณ์ในห้องเรียน ที่มีอาจารย์ ประจำสาระเป็นคนกำกับดูแล (ไม่สอนด้วยการพูด) ด้วยกา "สั่งงาน" ให้นักเรียนไปแสวงหาความรู้จาก ๓ ศูนย์ แล้วนำความรู้ ที่ได้จากหอบความรู้ไปสู่การปฏิบัติในศูนย์ประสบการณ์ แล้วไปเสริมความสนใจสายวิชาชีพ ณ "ชานชาลาบูรณาการ ประสบการณ์" (Professional Integration Platforms) ที่มีลักษณะเป็นลู่วิชาชีพ (Professional Channel)ที่นร.สนใจ ตามประสบการณ์หรือวิชาการที่กำหนด และนำไปสู่การเรียนรู้จากภายใน โดยให้ใจกำกับสมอง ไม่เอาใจไปทำงาน แต่ใจต้อง วางแผนก่อน (อ.ฉัตรชัย CB)

ประเด็น 65 พัฒนาการศึกษารูปแบบไร้โรงเรียน ไร้การเรียนการสอน (No Schooling no teaching and Learning) สมาชิกเป็นกัลยาณมิตร เรียนคู่กันไป มีเซปต์ปล่อยให้ครูสอน แล้วนักเรียนเรียน แต่เรียนรู้ เรียนคิด เรียนทำ เรียนแก้เรียนที่จะเป็น และเรียนเพื่อดำรงชีวิตร่วมกัน มีเซปต์เรียนรู้อย่างเดียว (อ.ฉัตรชัย อ.สราวุธ)

ประเด็น 66 ปรับวัฒนธรรมเรียกชื่อ เรียกตำแหน่งผู้สำเร็จปริญญา (เอาแบบมาจากอิสาน) ขอแนะนำให้รู้จัก บัณฑิตชัยยงค์ (ทิตชัยยงค์ บบ.ชัยยงค์) มหาบัณฑิตเกษม (มหาเกษม มบ.เกษม) ดุษฎีบัณฑิตปัญญา (ดุษฎีปัญญา ดบ.ปัญญา) เพื่อให้บัณฑิตสำนักในสถานะของ ตน (CB)

ประเด็น 67 พัฒนาระบบการศึกษาตลอดชีวิต เตรียมรับการจัดการศึกษา ที่จะไม่มีการแบ่งเป็นการศึกษาในระบบ นอก ระบบ หรือการศึกษาตามอัธยาศัย เหลือเพียงการศึกษาตลอดชีวิต (Life long) และการศึกษาควบคู่ชีวิต หรือ "ลิฟชีวิ" (Life-along Education) บ้านเป็นศูนย์กลางการศึกษาเล่าเรียน ส่วนโรงเรียนจะกลายเป็น"ศูนย์การเรียนรู้ชุมชน" (Community Learning Center) มีห้องไร่ ห้องนา สถานประกอบการเป็นแหล่งฝึกประสบการณ์วิชาชีพ (อ.ธีระวุฒิ)

ประเด็น 68 การศึกษาของผู้พิการ ต้องมีการกำหนดบทบังคับ และแนวนโยบายการจัดการศึกษาพิเศษ ที่ให้นักเรียน พิเศษเรียนร่วมและดำรงชีวิตในโรงเรียนอย่างมีศักดิ์ศรี สถานศึกษาต้องเตรียมและจัดหาโครงสร้างพื้นฐาน สิ่งอำนวยความสะดวก และเทคโนโลยีอุปการะ (Assistive Technology) ตามความจำเป็นของแต่ละประเภทของการศึกษาพิเศษ (อ.ธีระวุฒิ)

ประเด็น 69 การศึกษาผู้ใหญ่ มีการกำหนดบทบังคับในการจัดสถานศึกษาอย่างต่อเนื่องเพื่อให้ความรู้ระดับพื้นฐาน ระดับกลางเน้นอาชีพ และการศึกษาต่อเนื่องเพื่อให้ผู้ใหญ่อำรงชีวิตอย่างถูกสุขวิสัย และติดตามการเปลี่ยนแปลงของโลก โดย กำหนดให้โรงเรียนมัธยมศึกษาหรือวิทยาลัยอาชีวะมีแผนกวิชาการศึกษาผู้ใหญ่(อ.ธีระวุฒิ)

ประเด็น 70 การศึกษาสำหรับผู้สูงวัย กำหนดบทบังคับให้จัดการศึกษาผู้สูงวัย เพื่อให้ดำรงชีวิตอย่างมีความสุข หา รายได้ตามวัยและสุขภาพ ทำประโยชน์ให้ชุมชน ปฏิบัติธรรมและศาสนกิจ และแสวงหาความรู้ใหม่ที่เปลี่ยนแปลงตามยุคสมัย

(อ.ธีระวุฒิ)

ประเด็น 71 การศึกษาสำหรับผู้ด้อยโอกาส (อ.ธีระวุฒิ)

ประเด็น 72 เศรษฐศาสตร์ศึกษา เพื่อสอนให้ประชาชนวางแผน และใช้ประโยชน์ทรัพยากรที่มีจำกัดให้เหลือไว้ให้ลูกหลาน มิใช่ปล่อยให้ต่างชาติมากอบโกยเพราะเห็นแก่เศษเนื้อที่พวกม

มิใช่ปล่อยให้ต่างชาติมากอบโกยเพราะเห็นแก่เศษเนื้อที่พวกมันโยนให้ โดยเฉพาะการผลิตที่สามารถและการบริโภคที่ฉลาด (อ.อานันท์ ปันยฯ อ.ธีระวุฒิ CB)

ประเด็น 73 รัฐศาสตร์ศึกษา เพื่อพัฒนาระบบการปกครองที่เหมาะสมกับบริบทไทย เช่น ระบบธรรมาธิปไตย ที่เน้นการปกครองโดยคนดี โดยเฉพาะเพื่อการสร้างและเป็นพลเมืองดี (อ.ธีระวุฒิ CB)

ประเด็น 74 พัฒนาระบบการเงิน งบประมาณและเงินทุนเพื่อการศึกษาของไทย (อ.ธีระวุฒิ)

ประเด็น 75 การอุดมศึกษาเพื่อประเทศไทย 4.0 และ 5.0 เน้นปริญญาประสบการณ์มากกว่าปริญญาวิชาการ สร้างองค์ความรู้หรือนวัตกรรมใหม่ เพื่อให้เกิด เทคโนโลยีใหม่ (อ.ธีระวุฒิ CB)

ประเด็น 76 การอาชีวศึกษาเพื่อประเทศไทย 4.0 และ 5.0 เน้นวิชาชีพ นวัตกรรม (อ.ธีระวุฒิ)

ประเด็น 77 จัดระบบการศึกษาพื้นฐานเพื่อเตรียมรับประเทศไทย 4.0 และ 5.0 (อ.ธีระวุฒิ)

ประเด็น 78 การศึกษาที่บ้าน (home school) เพื่อเตรียมรับการศึกษาคววินตภาพ (ความรู้ทุกอย่างที่ทุกเวลา) รัฐต้องพัฒนาศูนย์ความรู้ (Knowledge Center) และจัดระบบเครือข่ายผู้ปกครองที่จะให้ช่วยกันสอน และจัดกิจกรรมพบปะกันประจำเดือนเพื่อให้มีปฏิสัมพันธ์สังคม (อ.ธีระวุฒิ)

ประเด็น 79 พัฒนาบิดามาตาศึกษา (Parent Education)

การศึกษาเพื่อการเป็นแม่และพ่อที่ดีของเด็กไทย โดยถือเป็นกิจกรรมกำหนดให้รัฐดำเนินการ (อ.ธีระวุฒิ)

ประเด็น 80 การจ่ายเงินรายหัวนักเรียน งบประมาณรายหัวของนักเรียน ควรจะจ่าย ไว้ที่ หมู่บ้าน ตามทะเบียนบ้านของนักเรียน ไม่ควรให้ติดตามตัวนักเรียนไป เช่น เด็กมีทะเบียนบ้านอยู่ที่ปิ่นเกล้าแต่ไปเรียนในเมืองจันทร์จะต้องจ่ายค่าเล่าเรียนเอง/ส่วนเงินก็ใช้พัฒนารร. ในหมู่บ้าน ทำให้มีเงินพัฒนามากขึ้น อย่าได้อ้างสิทธิ เพราะรัฐจัดให้แล้วแต่คุณไม่ใช้เอง (อ.มานะ)

ประเด็น 81 พัฒนาระบบนิติบุคคล ตามมาตรา ๕๙ พรบ. กศช ๔๒ ให้โรงเรียนเป็นนิติบุคคล ลดขั้นตอนการปฏิบัติ (อ.จำเริญ อ.มนตรี)

ประเด็น 82 กำหนดบทบาทบัญญัติควบคุมการใช้อำนาจ สั่งการเกินบทบาทหน้าที่ (Misuse of and Excessive Executive Power (อ.วิริศ)

ประเด็น 83 กำหนดบทบาทบัญญัติว่าด้วย การกำกับดูแลนักเรียนที่เน้นการพัฒนา และดึงศักยภาพ จุดแข็งมาเสริม และปรับจุดอ่อน ในความหมาย Educare=Pull out, bring up) และความหมาย "ศึกษา" (บาลี ภาษาของไทย หรือ ศึกษา สัน. ของแขก) ที่เน้นการศึกษาให้เด็กได้รับ (อริย) ปริญา คือ ความไว้ราคา โทสะ และโมหะ มิใช่ โลภียปริญา ที่เน้นความร่ำรวย แก่งแย่งชิงดี หลงในอำนาจ (อ.วิเศษ)

ประเด็น 84 ระบบการบริหารและจัดการอย่างมีธรรมาภิบาล ไม่มีวาระซ่อนเร้น ไม่บริหารแบบถ้ำแก่ อาศัยมติกก.เพื่อประโยชน์ตนเอง (อ.อุทัย อ.วิเศษ อ.มนตรี อ.วินิจ CB)

ประเด็น 85 พัฒนาโครงสร้างกระทรวงศึกษาธิการ ควรใช้ "กระทรวงการศึกษา" ตาม พรบ กศช ๔๒ เพราะ ศึกษาธิการ แปลว่า ผู้เป็นใหญ่ในการจัดการศึกษา หรือกลับไปใช้ ธรรมการ เหมือนอดีต เพราะ ธรรมะ แปลว่า ธรรมชาติ ความรู้ตามที่เป็นจริง และความเป็นธรรม มิใช่เปลี่ยนแปลงไปกลับโดยปราศจากการวิเคราะห์และทบทวนระบบ แต่ทำตามใจและอารมณ์ของผู้มีอำนาจ เช่น การบริหารงานบุคคลของหลายสาขาอาชีพ ไม่ควรไปอิง กพ. แต่ควรเป็น คณะกรรมการศึกษาธิการ (กกศ) รวมครู และบุคลากรสายอื่น แล้วจึง แยกเป็นอนุกรรมการตามสายงานบุคลากร (มิใช่ตามแห่ง หรือกรม หรือ สำนัก) เช่น ออกศส (สายสอน อนุบาล ประถม มัธยม อาชีวะ อุดม ก็อยู่ใต้ ออกศส) ออกคน (นิเทศก์) ออกศบ (อนุสายบริหาร) ไม่แยกเป็น ก ค ศ เหมือนเดี๋ยวนี้ ฯลฯ เน้นโครงสร้างการกระจายอำนาจสู่ภูมิภาค และท้องถิ่น (อ.ชาญชัย อ.วิริศ อ.อุทัย อ.คัมภีร์พนง์)

ประเด็น 86 พัฒนาชุมชนศึกษา เพื่อสร้างสำนึกรักถิ่น ป้องกันการอพยพและลี้ภัยการศึกษาไปในเมืองใหญ่ เกิดไกลาหลเพียงมีเหตุผลว่าคุณภาพดีกว่า เพราะมั่นใจว่าจะสอบเข้ามหาวิทยาลัยได้มากกว่า โรงเรียนในท้องถิ่น (ปัจจุบันมหาวิทยาลัยต้องแย่งนักศึกษา) และได้เพื่อนไว้อุปถัมภ์ในอนาคตแบบไทยๆ (อ.ธีระวุฒิ)

ประเด็น 87 ปรับระบบการบริหารและจัดการ โดยยึดแนว POSDCARE ที่ต่อยอดจาก POSCoRB ที่ มสธ. เมื่อ ๒๕๔๐ คือ P –Planning O-Organizing S-Staffing D-Directing C-Communicating (สื่อสารสั่งการ) Coordinating (ประสาน) Collaborating (ร่วมมือ) A-Allocating resources (จัดหาและจัดสรร ทรัพยากร) R-Reporting (รายงานประจำเวลาตามที่กำหนด และรายงานผล E-Evaluation (ประเมินครบวงจร ก่อน ระหว่าง และหลัง) ส่วนการบริหารสถานศึกษา ให้กำหนดขอบข่ายการบริหารเป็น ๘ ขอบข่าย โดยอิงบริบท คือ CASPERLA Model (โปรดดูรายละเอียดที่จะส่งภายหลัง) C-Context-based administration (บริหารบริบท-กิจการชุมชน) A-Academic Administration (บริหารวิชาการ) S-Student Administration (บ.กิจการนักเรียน) P- Personnel Administration (บ.บุคลากร) E-Enterprise Administration (บ.วิสาหกิจ) หารายได้ มิใช่รบบประมาณแผ่นดิน R-Resource and Financial Administration (บ. ทรัพยากรและการเงิน) L-Logistics Administration (บริการกิจการเกี่ยวกับกาย หรือ บริหารลอจิสติกส์) อาคาร สถานที่ พาหนะ การขนส่ง สะเบียง พัสดุ ถนนหนทาง A-General Administration (บริหารทั่วไป-ธุรการ และสารบรรณ)

POSDCARE และ CASPERLA Model จะทำให้การบริหารและจัดการสถานศึกษาดีขึ้น (CB)

ประเด็น 88 กำหนดบัญญัติ มิให้คำสั่งใดๆ เกิดจากคนๆ เดียว (Single command) ยกเว้นในเวลาเกิดภัยพิบัติ ภาวะสงคราม หรือภาวะฉุกเฉิน ที่หากรอมติที่ประชุมจากคณะบุคคล จะเกิดความเสียหายต่อองค์กร หรือส่วนรวม การตัดสินใจ สั่งการต้องอาศัยอำนาจจากคณะกรรมการตามกฎหมายเท่านั้น ผู้บริหารระดับสูงจะใช้อำนาจในตำแหน่งหน้าที่ให้โทษ ผู้ที่เห็น ต่างหรือคัดค้านจะกระทำมิได้ การบริหารต้องเน้นการมีส่วนร่วม เพื่อสอนงานผู้บริหารรุ่นใหม่ และส่งเสริม "พหุบาล" Plural Headed Leadership (อ.อานันท์ ปันยฯ อ.อนันต์ อ.ประทุม CB)

ประเด็น 89 รัฐต้องจัดการศึกษาที่เน้นให้นักเรียนเติบโตใหญ่เป็นประชาชนนักพัฒนา เพื่อคิดค้นสิ่งใหม่และมีอำนาจ แข่งขันได้ (อ.อานันท์)

ประเด็น 90 การเรียนการสอนแบบลบ คือ ตีตราว่า "ผิด" เป็น "สร้างสรรค์" เปลี่ยนจาก "ติชม เป็น ชมติ" "ตบ หัว ลูบหลัง" เป็น "ลูบหลัง แล้วลูบหัว" พัฒนาทัศนคติการให้โอกาสและให้อภัย จัดสอนวิชา "ปรองดองศึกษา" อยู่ร่วมกันอย่างปรองดอง ศธ. เปลี่ยนจากกำกับควบคุมเป็นสนับสนุน ให้กำลังใจ (อ.อานันท์ ปันยฯ)

ประเด็น 91 โรงเรียนจำลองเวทีประชาธิปไตย เพื่อให้ปลูกฝังวิถีชีวิตประชาธิปไตยให้นักเรียนจากภายใน (อ.อานันท์ ป.)

ประเด็น 92 จัดระบบเทคโนโลยีและสื่อสารการศึกษา เพื่อใช้เทคโนโลยีขับเคลื่อนการศึกษาและการเรียนการสอน ให้ ความรู้ปรากฏทุกแห่งหน ทุกเวลา (อ.อานันท์ และ CB)

ประเด็น 93 การจัดการศึกษาเพื่อความปรองดอง รู้จักให้อภัยและให้โอกาส ตามหลักนิติธรรม โดยสมดุลนิติศาสตร์และ รัฐศาสตร์ (อ.อานันท์ ปันยฯ)

ประเด็น 94 พัฒนาระบบการผลิตครูปริญญาที่มีระบบแนะขั้นตอนในการผลิตครูปริญญา ๔ ปี ๕ ปี หรือ ๕ ปีอย่าง ชัดเจน และพัฒนาระบบสภาวิชาชีพครู ที่ทำหน้าที่ "สภาครู" มีการเลือกตั้งครูมาเป็นสมาชิก มิใช่ "ฮั้ว" หรือ"หมายหัว" เอาพรรค พวกตนเอง โดยนักการเมืองหรือสหพันธ์ครู ดังที่เคยปรากฏ ครูสภาในฐานะองค์กรวิชาชีพ ต้องปลดออกการเมือง (สภาแพทย์ สภาทันตแพทย์ หรือสภาเภสัช ไม่เห็นใครเอา รมต มาเป็นประธาน หรือให้ปลัดฯ รองปลัดฯ มาเป็นเลขาธิการเพราะเกิด Conflict of interest นายจ้างมาคุม ต้องให้คนในสภาวิชาชีพด้วยกันมาคุม เมื่ออาจารย์มหาวิทยาลัยไม่อยู่ภายใต้สภา วิชาชีพ คือ สอนระดับอุดมไม่มีใบประกอบอาชีพ ก็ไม่ควรเชิญอาจารย์มหาวิทยาลัยมาเป็นกรรมการต่างๆ ของครูสภา) หากครู สภา ทำหน้าที่ สภาครู ไม่ได้ ก็ต้องตั้ง สภาครู ที่มีตัวแทนครูมาพิทักษ์ผลประโยชน์ พัฒนาลีขาศึกษา และวิทยฐานะครูอย่างมี ระบบและเป็นสากล เพื่อให้เป็นวิชาชีพชั้นสูง ด้วยการจัดระบบผลิตครู ให้มีวิทยฐานะความเป็นครู มีความรู้และประสบการณ์ สมรรถนะ และจรรยาบรรณครู ระบบองค์ความรู้ครู (วิทยพิสัย จิตพิสัย ทักษพิสัย) พัฒนาระบบสวัสดิการครู ช่วยเหลือครู (อ. วินิจนำเสนอ อ.ชาญชัย อ.วิชัย อ.ถวิล อ.สมัคร อ.ประทุม และ CB)

ประเด็น 95 ประวัติศาสตร์ไทยศึกษา ต้องพัฒนาระบบการศึกษาประวัติศาสตร์ ชำระประวัติศาสตร์ และจัดทำชุดประวัติศาสตร์ศึกษาอย่างมีหลักคิดและหลักการ มิฉะนั้นความเป็นสยามหรือไทยจะหายไป โดยเฉพาะชาวพุทธ ชื่อมุบคลีป ที่อ. เรืองรอง นำมาแชร์ น่าคิดมาก ประวัติศาสตร์ที่ถูกต้องเป็นทางเดียวที่เด็กไทยจะสำนึกคุณค่าความเป็นไทย เราต้องการนักประวัติศาสตร์ที่ใฝ่การครอบงำของแนวคิดฝรั่ง เลิกชื่นชมฝรั่ง เลิกเห่อภาษาอังกฤษและฝรั่งเศส (อ. ประทุม)

ประเด็น 96 การกำหนดแนวนโยบายการศึกษา ที่จะดึงการศึกษาให้ฟื้นคืนตอน และพัฒนาประชาชนให้ประกอบอาชีพได้และดำรงตนอย่างมีความสุข (องค์กรเครือข่ายครูอิสานเสนอโดยอ. สุรพงษ์)

ประเด็น 97 การจัดระบบโรงเรียนขนาดเล็กที่ไม่ทำความเดือดร้อนแก่นักเรียน ไม่ปล่อยให้โรงเรียนร้าง ไม่ตีตราบาปให้โรงเรียน (ความคิดใครที่ให้ไซ)

ประเด็น 98 การจัดระบบโรงเรียนขนาดเล็กที่ไม่ทำความเดือดร้อนแก่นักเรียน ไม่ปล่อยให้โรงเรียนร้าง ไม่ตีตราบาปให้โรงเรียน (ความคิดใครที่ให้ไซ รร. ICU คิดลบจริง) จัดระบบศูนย์การเรียนรู้ชุมชน (เครือข่ายครูอิสานโดยอ. สุรพงษ์)

ประเด็น 99 โครงสร้างกระทรวงศึกษาธิการ อ. รุ่งสู้แทบตาย ดึงประชาบาลจากมหาดไทยแต่กลับถูกดึงกลับไปใหม่ แนวคิดที่ถูกต้องของเขตพื้นที่การศึกษา การจัดการศึกษาระดับภูมิภาคและท้องถิ่น (เครือข่ายครูอิสาน อ. สุรพงษ์)

ประเด็น 99 พัฒนาระบบทรัพยากรการเรียน เพื่อให้นักเรียนมีแบบเรียน และครู มีสื่อการสอนในรูปชุดการสอนครบถ้วนตามสาระหรือรายวิชา เพื่อมอให้เป็นภาระผู้ปกครอง (อ. สุรพงษ์)

ประเด็น 100 การสร้างวัฒนธรรมการอยู่ร่วมกันในโรงเรียน ต้องมีการตราธรรมนูญ (กม. รong มิใช่แผนยุทธศาสตร์ที่สพฐ. บางยุคสั่งให้โรงเรียนทำ) โดยมีหมวดวัฒนธรรมองค์กร ในธรรมนูญ (โปรดดูตัวอย่างธรรมนูญที่แนบ) วัฒนธรรมโรงเรียนเป็นกรอบการประพฤติของคณาธิการ ครู อาจารย์ นักเรียน บุคลากรอื่น เพื่อฝึกฝนจนซึมซับเป็นจริตหรือนิสัย และกลายเป็นลักษณะประจำตัวนักเรียน เมื่อเรียนจบแล้ว อาทิ วัฒนธรรมการรับประทานอาหาร (เดี๋ยวนี้สอนกันอย่างไร พ่อกถามว่า "ทานข้าวยังลูก" ลูกตอบว่า "ยังไม่ได้กินพ่อ") พิธีการไหว้ครู (ครูไม่ควรนั่งตอนนักเรียนสวดปาเจรา ครูควรลุกยืน พนมมือ ระลึกถึงครูอาจารย์ตนเอง ถึงเวลาเด็ดมอบดอกไม้ ค่อยนั่งลง CB เป็นคนกำหนดวัฒนธรรมนี้ที่ มสธ. อาจารย์และนักศึกษาพนมมือกันไปที่ได้ะหมู ที่มีหนังสือวางอยู่) ฯลฯ (อ. ประทุม CB)

ประเด็นปฏิรูปการศึกษาที่เพิ่มขึ้นถึง 16-28 กพ 60

ประเด็น 101 ทบทวนอัตรากำลังครูและเจ้าหน้าที่สถานศึกษา (สมัยที่ cb เป็นนร. มีครูธุรการ ครูเวร ครูดูแลความเป็นระเบียบเรียบร้อย ครูสารวัตรนักเรียน) ควรมีครูประจำชั้นแนวใหม่ (อาจารย์พ่ออาจารย์แม่ที่ผ่านการอบรมมาจริงๆ มิใช่ให้ครูคนไหนก็มาเป็นครูประจำชั้นได้ รวมทั้งอัตราที่เป็นเช่นครู-เทคโนโลยีการศึกษา (ไม่เรียกครูโสต) -ครูจิตวิทยาโรงเรียน (ไม่ใช่ครูแนะแนว)

คำว่า ครู ไม่ควรจำกัดแค่ครูสอนวิชาการ ครูสอนวิชาชีวิตอื่นๆ ก็ควรเรียกครูได้ ควรเรียกชื่อตำแหน่งบุคลากรที่สมกับศักดิ์ศรีความเป็นคน เช่น -เจ้าหน้าที่พิทักษ์ความสะอาด (ไม่เรียกนักการ ภารโรง) -เจ้าหน้าที่ความปลอดภัย (ไม่เรียกยาม) -เจ้าหน้าที่อาคารรักษ์ (ไม่เรียกช่างซ่อมบำรุง) ฯลฯ

ส่วนตำแหน่งเดิมที่ชื่อเก๋ ก็เก็บไว้ เช่น -เจ้าหน้าที่การเงิน -เจ้าหน้าที่พัสดุ (ควรเรียกเจ้าหน้าที่เกี่ยวกับกาย หรือ ลอจิสติกส์)-ครูสารสนเทศ ครูบรรณารักษ์ (อ.จิรโรจน์ อ.เวฬุพันธ์ CB)

ประเด็น 102 การจัดการสถานศึกษาควรเน้นเครือข่ายโรงเรียน ที่อยู่ในตำบลใกล้เคียงกันให้เป็นเครือข่ายโรงเรียน (School Consortium) (ไม่เรียกเคมมีกลุ่มโรงเรียนเพราะเป็นภาพนึกเก่า) เน้นการแบ่งปันบุคลากร เช่น ฝ่ายพิทักษ์ความสะอาด ฝ่ายอาคารรักษ์ ฯลฯ ก็หมุนเวียนไปดูแลทุกโรงเรียนในเครือข่าย ครูสายสอนก็หมุนเวียนไปสอนวิชาที่ตนถนัดในโรงเรียนเครือข่าย โดยเฉพาะโรงเรียนขนาดเล็ก ทำให้ไม่ต้องยุบโรงเรียน เพราะเป็นนโยบายที่พรากนักเรียนออกจากหมู่บ้านตนเอง (อ.อำพร CB)

ประเด็น 103 ปรับบทบาทครูและบุคลากร โดยให้ครู

(๑) มีเวลาสอนเต็มที่ไม่ควรให้ไปทำหน้าที่ธุรการ (ควรจ้างผู้จบด้านบริหารมาเป็น "ครูเลขานุการกิจ" (CB เสนอคำนี้ไว้ที่ มสธ. ไม่เรียก แผนกธุรการ แต่เรียก แผนกเลขานุการกิจ (เป็นตำแหน่งครู แต่ไม่ต้องมีใบประกอบวิชาชีพ เหมือนครูเทคโนโลยีการศึกษา เรียน ๔ ปี ไม่ต้องมีใบประกอบอาชีพ) ครู แปลว่า ผู้ควรเคารพ ผู้ให้ความรู้และประสบการณ์ไม่ได้แปลว่าผู้สอน

(๒) จัดระบบการส่งครูไปอบรม แบบไม่มีวันหยุด ควรให้ครูและบุคฯ ได้อยู่กับครอบครัว

(๓) ปรับสาระหลักสูตรประถมศึกษา (ทำไมไม่แยกประถมต้นประถมปลาย เพราะพัฒนาการเด็กเปลี่ยนแปลงเร็วมาก) ไม่ควรให้เด็กประถมต้น ป.๑-๓ เรียนวิชาฝรั่งเศสไม่มีเวลาเรียนวิชาไทย คือความเป็นไทย รู้รักท้องถิ่นไทย แต่ไปเรียนสาระเทศมาก วิชาพลเมือง ศิลธรรม คะแนนนิดเดียว แต่เบียดบังเอาเวลาไปสอนวิทย์คณิต อะไรต่ออะไร จนจบแล้วก็นำไปทำมาหากินไม่ได้

(๔) เลิกการประเมินแบบฝรั่ง ที่ประเมินแต่ความจำจากแบบปรนัย แต่ควรประเมินจากการเขียน การพูด ประเมินกระบวนการ ให้สัมพันธ์กับการประเมินผล คะแนนกระบวนการกับคะแนนสอบต่างกันไม่เกิน ๕ % (จำ E1/E2 ของ CB ได้ไหมครับ) เพื่อมิให้เน้น "การเรียนรู้" แต่ให้นักเรียนได้ เรียนคิด (Learning to Think) เรียนทำ (Learning to Do) เรียนแก้ปัญหา (Learning to Solve) เรียนดำรงตน (Learning to Be) และเรียนดำรงชีวิต (Learning to Live) ไม่ควรให้อาจารย์มหาวิทยาลัยออกข้อสอบระดับประถมและมัธยม ยกเว้นคนที่เคยเป็นครูประถมและมัธยม (เช่น CB อี อีอิ)

(๕) ให้ความสำคัญภาคในการจัดสรรทรัพยากรโรงเรียนขนาดใหญ่ กลาง เล็ก จี๋วว่าจะต้องมีครบทุกชนิด ทุกประเภท เหมือนกัน แต่จำนวนต่างกันขึ้นอยู่กับจำนวนนักเรียน

(๖) ทบทวนการทดสอบระดับชาติ ควรทบทวนเท่าที่จำเป็น เพราะเป็นกระบวนการทำลายทรัพยากรมนุษย์ที่เป็นเหยื่อกระบวนการตี แต่ไม่มีความรู้จริง (สมัย cb เป็น นร. มีสอบระดับชาติเพียงครั้งเดียวคือสอบ ม.๘ ก็ผลิตคนมีความรู้ความความสามารถได้)

(๗) ควรพัฒนาเทคโนโลยีการศึกษา ให้มีบุคลากรมาเสริมการสอนของครู เหมือนที่หมอมีนักเทคโนโลยีการแพทย์มาช่วยหมอ เทคโนโลยีการศึกษาครอบคลุม ICT ประกอบด้วย การจัดระบบ การกำกับพฤติกรรม เทคนิควิธีการ สื่อสาร การศึกษา การจัดสภาพแวดล้อม การจัดการ และการประเมิน

(๘) จัดระบบเครื่องมือช่วยครูให้ทำงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ ในขณะเดียวกับที่ต้องมีเครื่องมือ วัสดุ ครุภัณฑ์ที่ต้องเตรียมให้หมด มิใช่ปล่อยให้ครูจับเสื่อด้วยสองมือกับหนึ่งปาก (อ.สินนากรณ์ CB)

ประเด็น 104 การกำหนดนโยบายการบริหารบุคลากร โดยอิงบริบท (Context-based personnel administration) ในการรับสมัคร สอบแข่งขัน/คัดเลือก จ้าง บรรจุ เพื่อให้บุคลากรอย่างน้อย ๘๐% ได้อยู่ในท้องถิ่นที่พวกเขาถือกำเนิด เติบโต และดำรงไว้ซึ่งชีวิตครอบครัว เพื่อสร้างความมั่นคง ไม่ต้องกังวลเรื่องการโยกย้าย สามารถดำรงชีวิตอย่างประหยัดด้วยความพอเพียง ส่วนอีก ๒๐% ให้จ้างบุคลากรจากภายนอกเพื่อป้องกันปรากฏการณ์ In-breeding ต้องปรับ

กระบวนการคัดสรรคนมาเป็นครู เพื่อให้ได้คนดีคนเก่งคนที่มีอุดมการณ์ และรักในอาชีพครู มาเป็นครู ถ้าได้ครูดีครูเก่ง เชื่อว่าทุกอย่างสำเร็จ และครูที่มีลักษณะ ๑๕ ข้อของอ.องคมนตรีเกษม วัฒนชัย (ความเห็นคุณ Gift นำเสนอโดยอ.สินนากรณ์ อ.แสวง อ.องคมนตรีเกษม เสนอโดยอ. Sam)

ประเด็น 105 โครงสร้างระดับการศึกษา และความรับผิดชอบ ควรทบทวนการแบ่งโครงสร้างการศึกษา ดูแลให้นักเรียนส่วนใหญ่ได้รับการศึกษาภาคบังคับ ระดับปฐมวัย และระดับประถมศึกษา ๑๑ ปี และเสริมระดับมัธยมศึกษา ๖ ปี

๑. สายวิชาชีวิต (Life Experience Channel)

มุ่งสอนเด็กสามารถให้ดำรงชีวิตเพื่อสำเร็จการศึกษาแล้ว จึงเน้นทักษะชีวิตและการงานพื้นฐานอาชีพ คือ

๑.๑ ปฐมวัย (Early Childhood Education) ๒ ช่วง คือ

๑.๑.๑ เด็กเล็ก (Nursery) ๒ ปี-เป็นช่วงบ่มเพาะนิสัย โรงเรียนทำหน้าที่แทนพ่อแม่ที่ต้องทำงาน มิฉะนั้นเด็กจะอยู่กับพี่เลี้ยงพม่า เขมร ฯลฯ หรือปู่ย่าตายายที่หมดแรงเลี้ยงหลานแล้ว ก็ต้องปล่อยตามชะตากรรม (น่าสงสารมาก เลี้ยงลูกแล้วยังต้องมาเหนื่อยเลี้ยงหลานอีก) ปฐมวัยระดับเด็กเล็กจะดูแลการเจริญทางกาย ใจ และบ่มเพาะนิสัย วิชาการยังไม่ต้องสอน

๑.๑.๒ อนุบาล (Kindergarten) ๓ ปี แบ่งเป็น ๒ ช่วง คือ

(๑) อนุบาลพัฒนาความพร้อม (Readiness Development) ๒ ปี-- เน้นพัฒนาการด้านต่างๆ ที่เน้นความดี นำความเก่ง

(๒) อนุบาลเตรียมประถม (Pre-Elementary) ๑ ปี-- เน้นการสอนภาษา (อ่านเขียน) คณิต และคุณธรรมจริยธรรม สมบัติที่ดี (สอนตั้งแต่อายุน้อย จำได้แน่นและยืนยาว ไม่เชื่อฝรั่งอย่างงมงายว่า อนุบาลห้ามสอนอ่านออกเขียนได้เพราะวัย ๔-๖ ขวบ เด็กจะเรียนภาษาได้ดีที่สุด) เพื่อเตรียมความพร้อมให้เด็กเรียนประถมศึกษาได้อย่างรวดเร็ว

๑.๒ ประถม ๒ ช่วง (ป.ต้น และ ป.ปลาย ช่วงละ ๓ ปี)

๑.๒.๑ ประถมตอนต้น (Lower Elementary) ป๑-ป๓-- เน้นการสอนวิชาชีวิต ทักษะชีวิต ทรัพยากรท้องถิ่น เน้นคุณค่าท้องถิ่น ชื่นชมอาชีพพ่อแม่ มิติดูกว่า พ่อแม่เป็นชาวนาชาวสวน เป็นพ่อค้า ถีบสามล้อ ฯลฯ รู้จักต้นไม้ พืชพันธุ์ท้องถิ่น ว่า ต้นยางนา ทำอะไร มีประโยชน์อย่างไร (สมัยเป็นนร. CB ก็ขุดดิน บั่นอิฐ ชนอิฐ ถีบสามล้อ ขายไอติมแท่งเป็นแอดรอกชนของสถานสวิง สถานกระดั่ง คัดกางเกงใส่เอง ฯลฯ)

๑.๒.๒ ประถมปลาย (Upper Elementary) ป๔-ป๖) เน้นวิชาชีพพื้นฐาน การทำมาหากิน และความรู้พื้นฐาน (๗๐% และวิชาการ ๓๐%) เพื่อเป็นพื้นฐานเรียนมัธยม (อย่าลืมว่า เด็กจบ ป๖ จำนวน ๘ ใน ๑๐ คนจะอยู่เมืองไทย จึงไม่ควรไปเทียบว่า เด็กผู้พินแลนด์ สูงสุดไปไม่ได้ ชาวไทยไม่ควรคิดจะแข่งกับใคร ควรมุ่งให้เด็กมีความสุขของเด็กที่จบไปแล้วมากกว่า)

๒. สายบูรณาการวิชาชีพและวิชาการ (Professional and Academic Integration Channel: PAI Channel)

แนวคิด มุ่งให้นักเรียนค้นพบตนเองเพื่อพัฒนาศักยภาพในการประกอบอาชีพในอนาคต จำแนกเป็น ๒ คู่ประสบการณ์ คือ

๒.๑ ลู่วิชาชีพ (Professional Channel มุ่งให้ศึกษาต่อมหาวิทยาลัยประสบการณ์ได้แก่ ปวช ปวส สถาบันอาชีวศึกษา พลศึกษา ฯลฯ)

นักเรียนที่สำเร็จประถมศึกษาที่จะเรียนลู่วิชาชีพได้ ต้องมีผลการเรียนระดับประถมตอนปลายในระดับคะแนนที่กำหนด

มัธยมลู่วิชาชีพ กำหนดการเรียนวิชาชีพ ๗๐ วิชาการ ๓๐ และฝึกแบบบูรณาการศึกษาศึกษา (Work Integrated Education-WIE)

๒.๒ ลู่วิชาการ (Academic Channel) สำหรับนักเรียนที่มุ่งศึกษาในระดับมหาวิทยาลัยวิชาการ

นักเรียนที่สำเร็จประถมศึกษาที่จะเรียนลู่วิชาการได้ ต้องมีผลการเรียนระดับประถมตอนปลายในระดับคะแนนที่กำหนด มัธยมลู่วิชาการ กำหนดการเรียนวิชาการ ๗๐ วิชาชีพ ๓๐ และฝึกแบบสหกิจศึกษา Cooperative Education-Coop)

สายบูรณาการวิชาชีพและวิชาการ แบ่งช่วงแบ่งสายดังนี้

๒.๓ การจำแนกช่วงชั้นระดับมัธยมศึกษา

๒.๓.๑ มัธยมตอนต้น มุ่งให้การศึกษาลู่วิชาชีพและลู่วิชาการ

ในด้านความรู้และประสบการณ์เพื่อเป็นพื้นฐานสำหรับการประกอบอาชีพหรือการศึกษาต่อมัธยมศึกษาตอนปลาย

ลู่วิชาชีพ สำเร็จการศึกษาแล้ว สามารถออกไปประกอบธุรกิจ เป็นพนักงานสถานประกอบการได้ในระดับมีทักษะระดับกึ่งชำนาญ (Semi-skilled)

ลู่วิชาการ สำเร็จการศึกษาแล้ว สามารถเรียนต่อในระดับมัธยมปลาย หรือผันไปศึกษาระดับอาชีวศึกษาได้ (เพื่อให้ได้รับ ปวช)

๒.๓.๒ มัธยมตอนปลาย มุ่งให้การศึกษาลู่วิชาชีพและลู่วิชาการระดับมีทักษะดี ในด้านความรู้และประสบการณ์เพื่อเป็นพื้นฐานสำหรับการประกอบอาชีพหรือการศึกษาต่อระดับอุดมศึกษา

๑) ลู่วิชาชีพ สำเร็จการศึกษาแล้ว สามารถออกไปประกอบธุรกิจ เป็นพนักงานสถานประกอบการระดับหัวหน้างานขั้นต่ำ มีทักษะระดับชำนาญ (Skilled)

๒) ลู่วิชาการ สำเร็จการศึกษาแล้ว สามารถเรียนต่อในระดับอุดมศึกษาในสาขาวิชาที่ตนสนใจและมีความถนัด (อ.กัญญา ไทยรัฐ ๕๕ อ.ประทุม และ CB)

ประเด็น 106 สวัสดิการครู ขวัญกำลังใจ พัฒนาระบบการให้สวัสดิการ ส่งเสริมขวัญและกำลังใจ ให้เป็นอาชีพที่มีเกียรติ ทั้งด้วยวาจาและการปฏิบัติ มีกฎหมายรองรับการให้สวัสดิการครูที่ป้องกันการฉกฉวยโอกาสของกลุ่มคนที่มีอำนาจ นำเงินสมาชิกไปหาผลประโยชน์แบ่งปันกันเอง ป้องกันการแทรกแซงของฝ่ายการเมืองที่จะมากำหนดนโยบายให้คุณให้โทษ เพื่อประโยชน์หรือกีดกันคนอื่น เพื่อให้พรรคพวกของตนเข้ามาแสวงหาผลประโยชน์

สวัสดิการเร่งด่วนคือ บ้านพักข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา

-บ้านพักครู ต้องมีประจำอำเภอ ทุกอำเภอ ในลักษณะเดียวกันกับพลีตทหารพลตตำรวจ เพื่อให้ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาจากต่างถิ่นได้มีที่พักอาศัยสะดวกต่อการทำงาน

--บ้านพักแบบเก่าเป็นไม้พุงตอเนื้อหอมแซมแต่ด้านล่างส่วนด้านบนเป็นไม้เหมือนเดิมไม่มั่นคงและมีจำนวนไม้ที่เหลือ บางโรงเหลือหลังเดียวไม่เพียงพอความต้องการครูที่ขาดที่พัก ครูต้องเดินทางไปเข้าเย็นกลับ ควรจัดบริการบ้านพักครูไทยให้เท่าเทียมทหารและตำรวจที่มีพลตดีมาก (อ.ผอ.ศรีสะเกษ อ.กัญญา ทร ๕๕ อ.สินนาครณ์)

ประเด็น 107 การเลื่อนวิทยฐานะ พัฒนาและกำหนดบทบัญญัติการเลื่อนวิทยฐานะครู ให้สอดคล้องกับธรรมชาติการทำงานของครู มีควรรนำแนวปฏิบัติการเลื่อนตำแหน่งวิชาการของระดับอุดมศึกษามาใช้กับการเลื่อนวิทยฐานะครู ทำให้ครูเสียเวลากับการเตรียมเอกสารวิชาการ ครูส่วนใหญ่ไม่พร้อม จึงเกิดกลุ่มนักวิชาการ บางส่วนก็อยู่มหาวิทยาลัยมารับจ้างสร้างผลงานวิชาการ (หากนำผลงานที่ขอ คศ.๓ และ คศ.๔ มาตรวจสอบการลอกเลียน โดยโปรแกรม "อักขราวิสุทธิ" ของจุฬาลงกรณ์

มหาวิทยาลัยแล้ว ไม่ทราบว่าจะผ่านกี่ราย มีการจ้างด้วยราคาสูง ครูก็ยอม เพราะจ่ายสองสามแสน ได้เงินเดือนเพิ่ม ๑๑๒๐๐ ศศ ๓ ถึง ๑๙๘๐๐ ศศ๔ ปีสองปีก็ได้ทุนคืนแล้ว) ควรมีการขึ้นบัญชีผู้อ่านที่มีคุณสมบัติ ที่พบมา ผู้อ่านไม่รู้จริง ผู้ขอ เขาทำมาถูกต้องแล้ว ก็ไปให้เขาตก เช่น ค่า E1/E2 ต้องรายงานตัวเลขของทุกชุดการสอน ผู้อ่านก็บอกให้นำไปรวมกันหา ค่าเฉลี่ย ผู้ขอบางคนทำชุดการสอนแบบอิงประสบการณ์ ผู้อ่านไม่ทราบว่าเป็นอะไร ก็วิจารณ์ว่า “ให้นักเรียนเผชิญ ประสบการณ์ นักเรียนจะทำได้หรือ ครูควรสอนด้วยการพูด นักเรียนจึงจะได้ความรู้” ฯลฯ บางทีคนอ่านก็ให้ตนโทรศัพท์มา บอกว่า “ผลงานน่าจะโอเค แต่ต้องปรับปรุง หากนำไปปรับปรุงเองให้จ่าย หนึ่งแสนบาท หากให้พวกเราปรับปรุงให้ขอสองแสนห้า” ดังนั้น จึงควรกำหนดมาตรฐานการเข้าสู่ตำแหน่งให้เป็นแนวเดียวกัน ไม่ควรมีหลายมาตรฐาน เช่น เปลี่ยน จาก ว.๒๕ เปลี่ยนเป็น ว.๑๗ มีเพิ่ม ว.๕ และ ว.๑๓ อีกหน่อยก็จะมี PA ให้ครูทำ MOU

ประเด็น 108 กำหนดบทบาทโรงเรียนกับการสอนและปฏิบัติศาสนา --ศาสนากับการศึกษาเป็นของคู่กันมานานทั้งใน สังคมไทยและสังคมฝรั่ง จึงควรมีบทกำหนดบทบาทโรงเรียนเพื่อให้ศาสนิกได้รับความรู้เกี่ยวกับศาสนาที่นับถือในประเทศ จึง ควรกำหนดให้ชัดเจนว่า จะให้มีการส่งเสริมการปฏิบัติศาสนกิจในโรงเรียน หรือควรตัดทิ้งไป โดยดำเนินการ ๓ แนวทาง คือ (๑) ให้ยังคงปฏิบัติศาสนกิจ เพื่อตอบสนองความต้องการของศาสนิก หากนักเรียนส่วนใหญ่เป็นพุทธศาสนิกชน โรงเรียนก็ต้อง จัดกิจกรรมวันสำคัญทางพระพุทธศาสนา หากนักเรียนส่วนใหญ่ เป็นคริสเตียน หรือมุสลิม ก็ควรจัดกิจกรรมทางศาสนา เช่นเดียวกัน ขณะเดียวกันก็เปิดให้นักเรียนกลุ่มน้อยจัดศาสนกิจของพวกเขาได้ด้วย โรงเรียนควรส่งเสริมให้นักเรียนศึกษา แนวคิดและคำสอนของศาสนาอื่นด้วย (๒) หากโรงเรียนมีนักเรียนทุกศาสนา โรงเรียนควรจัดกิจกรรมตามวันสำคัญของทุก ศาสนา หรือ (๓) กำหนดนโยบายห้ามจัดกิจกรรมทางศาสนาในโรงเรียน เหมือนที่เห็นนโยบายของโรงเรียนในสหรัฐอเมริกา ทั้งนี้ ไม่ว่า จะจัดแนวใด สาระสำคัญอยู่ที่ ต้องไม่เปิดโอกาสให้นักเรียนนิตินิยมแนวปฏิบัติต่างศาสนา ต่างนิกาย ต่างลัทธิ (อ.สุรศักดิ์ และ CB)

ประเด็น 109 (ขอขยายครับ) เพื่อพัฒนาความเป็นพลเมืองดีและการเป็นผู้ผลิตที่สามารถและเป็นผู้บริโภคที่ฉลาดครับ
ธีระวุฒิ เจริญราษฎร์

ประเด็น 110 ทบทวนจุดมุ่งหมายการศึกษา โดยนำจุดมุ่งหมายเดิมมาพิจารณา คือ (1) พุทธิศึกษา (2) จริยศึกษา (3) พลศึกษา และ (4) หัตถศึกษา (อ.วิชัย)

ประเด็น 111 การกำหนดที่มา บทบาท และการกำกับดูแลสถานศึกษาให้สมกับเป็น องค์การสูงสุดของสถานศึกษา (หนึ่งในหลายตัวอย่างที่ก่อปรังมา คือ School Board ของฝรั่งเขาเขาจริงมาก ครูใหญ่ เป็นผู้รับคำสั่ง มีหน้าเสนอ แล้วเขา พิจารณา แต่ละคนเสียภาษี เพื่อนำมาบริหารโรงเรียน เขาจึงสั่งเป็นสิ่งตายครูใหญ่ได้ เมื่อ School Board เป็นคนจ้างและ ปลดครู เขตพื้นที่โรงเรียน School District จึงไม่มีอำนาจยับยั้ง แต่ของไทยไม่ใช่อย่างนั้น โรงเรียนรับเงินจากรัฐ School Board จึงไม่มีอำนาจอะไร อยากถามว่า ในร้อยแห่ง

กรรมการโรงเรียนที่ทำหน้าตามวัตถุประสงค์ร้อยละ เก้าสิบ และที่แห่งที่บอก "แล้วแต่ คุณใหญ่") จึงควรทบทวนว่า "คณะกรรมการโรงเรียน..." ไม่ควรเรียก "คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานโรงเรียน..." เพราะเขานิยามคำว่า สถานศึกษาไว้แล้ว (อ.ครูผู้เฒ่าทิพย์ อ.คัมภีร์พจน์)

ประเด็น 112 การจัดศูนย์การเรียนรู้ชุมชน (ศรช-Community Learning Center-CLC) โดยจัดตั้ง ศรช ขึ้นทุกตำบล หรือ ๒-๓ ตำบลเป็นชุมชนใหม่

ศรช จัดบริหารโรงเรียนตั้งแต่ปฐมวัย-ม.ปลาย. และอาชีวศึกษาระดับต้น (จัดระบบเหมือนโรงเรียนเครือข่ายอัสสัมชัญ) จัดสรรสนับสนุนงบประมาณรายหัวค่ารถให้ทุกคน (ไม่จัดหารถให้เพราะจะเกิดการทุจริตเรื่องเบิกค่าน้ำมัน) ให้ชุมชนมีบทบาทในการส่งเสริมอนาคตของบุตรหลาน ซึ่งชะตาของคนในชุมชน (แก้ปัญหาเด็กสมัยนี้คิดไม่เป็นไม่วางแผนอนาคต ไม่รู้ว่าตนเองชอบอะไรอยากทำอะไร) เมื่อสังคมในชุมชนเป็นผู้มีส่วนในการส่งเสริมและชี้เป้าหมาย (แก้ปัญหาเด็กหนีเรียน ท้องก่อนวัยเรียน ตกงาน). ทุ่มงบประมาณสนับสนุนชุมชนที่สร้างพลเมืองระดับดีเยี่ยม เป็นขวัญกำลังใจในการพัฒนาคนในชุมชน (ดีมากครับ ผอ.กัญญา จะนำเสนอในประเด็นเครือข่ายโรงเรียน

ไม่ควรเลิกโรงเรียนขนาดเล็ก แต่บริหารให้โรงเรียนขนาดเล็กเป็น ศูนย์การเรียนรู้ชุมชน Community Learning Center โดย ๑-๓ หมู่บ้านมาใช้ร่วมกัน หรือจัดเป็นศูนย์การเรียนรู้ชุมชนสำหรับ ๒-๓ ตำบล (Cb เคยเสนอชุมชนไทยในอุดมคติ ใน หน่วยที่ ๑๕ ชู दिखाการศึกษากับชีวิตและชุมชน เมื่อ ๒๕๒๓ รายการนี้ ชุมชนร่วมโพธิ์) ดังนั้นจึงไม่จำเป็นต้องไปนำแนวคิดจากต่างประเทศ (อ.กัญญา ทวีทิพย์ ๕๕ อ.สว่าง อ. Dr.Sam CB)

ประเด็น 113 ระบบเงินเดือน ค่าตอบแทน แยกบัญชีระหว่างสาย ระหว่างแห่ง (อ. ผอ.กัญญา ท.๕๕)

ประเด็น 114 กำหนดบทบาทกำหนดการนำนวัตกรรมจากต่างประเทศมาใช้ โดยปราศจากการวิจัย ตรวจสอบความเหมาะสมว่า จะเป็นผลร้ายต่อระบบความคิด ประเพณีและวัฒนธรรมไทย หรือ เมื่อมีกฎหมายห้ามนำพืชและสัตว์เข้าประเทศ โดยไม่ตรวจสอบ ก็ยังต้องตรวจสอบเชื้อความคิดผิดๆ ที่ไม่เหมาะสมให้เข้มงวดขึ้น (อ.วิชัย อ.ประทุม CB)

ประเด็น 115 กำหนดบทบาทผู้บริหารสถานศึกษา และผู้บริหารระดับสูง

เพื่อให้มีภูมิคุ้มกันไวรัสบ้าอำนาจ และไวรัสทัศนะบอด (มีความโลภ โกรธ หลง บังตา) ต้องพัฒนาระบบบริหารที่เหมาะสมกับเมืองไทย ปัจจุบัน ผู้บริหารส่วนใหญ่จบ ป.โท และ ป.เอก จากหลักสูตรเมกา ที่พิสูจน์แล้วว่า หลานเรื่องไม่เหมาะกับการบริหารงานในเมืองไทย

ประเด็น 116 กระทรวงการศึกษา ควรปลดการเมือง ไม่ควรขึ้นกับฝ่ายบริหาร (อ.พลเอกเชษฐา สุวานะจาโร อดีต รมต.กลาโหมและผู้บัญชาการทหารสูงสุด)

ประเด็น 117 การกำหนดคุณสมบัติ การแต่งตั้ง บทบาทหน้าที่ผู้ดำรงตำแหน่งบริหารระดับเลขาธิการ อธิบดี อธิการบดี และตำแหน่งอื่นระดับ ๑๐ เป็นต้นไป ให้ได้ผู้นำที่มีลักษณะอย่างน้อย ๑๐ ประการ เพื่อป้องกันปัญหาการแทรกแซงของฝ่ายการเมือง (ในอังกฤษ รมต.ไม่มีอำนาจแต่งตั้งปลดปลัดกระทรวงหรืออธิบดีตามอำเภอใจต้องผ่านการเสนอชื่อโดยองคมนตรีบุคคล ไม่ให้มีการเลือกตั้ง หรือแต่งตั้งโดยใครคนใดคนหนึ่ง ผู้บริหารมีหน้าที่ทางประมาณสนับสนุนจากภายนอกให้สมกับเงินเดือน (บางคนรายได้มากกว่าห้าแสนบาทต่อเดือน) ต้องเป็นผู้นำวิชาการและวิชาชีพที่มีผลงานประจักษ์ ไม่ใช่สมาชิก NATO-No action talk only ไม่โยยหาอำนาจ และ เป็นมือประสานความร่วมมือของบุคลากรทุกฝ่ายและทุกคน (Jack Ma ผ่านอ.สรายุทธ์ อ. Chacrit CB)

ประเด็น 118 พัฒนาระบบลोजิสติกส์และเลขานุการกิจประจำโรงเรียนเพื่อทำหน้าที่ด้านบริหารทั่วไป โดยมีการฝึกอบรมการทำหน้าที่ด้านธุรการ สารบรรณ การติดต่อสื่อสาร ด้านลोजิสติกส์ และทำหน้าที่เลขานุการคณะกรรมการต่างๆ ที่อาจารย์ใหญ่/ผอ.เป็นประธาน โดยมีโรงเรียนละ ๑ คนคุณวุฒิ ปวช.หรือสูงกว่า สำหรับโรงเรียนขนาดเล็ก ส่วนโรงเรียนใหญ่ อาจเพิ่มระดับละ ๑ คน ห้ามมอบให้ครูทำงานธุรการ เพราะครูต้องใช้เวลาเตรียมการสอน ตรวจสอบ พัฒนาตนเอง

ประเด็น 119 นโยบายการศึกษา ช่วยเสนอสาระเพิ่มจากอ.สง่านะครับจะได้สรุปภายหลัง

ประเด็น 120 กำหนดแนวทางครอบครัวศึกษา. (Family Education) เพื่อให้การศึกษาครอบครัวในการสร้างเด็กให้เป็นคนดี ให้มีสมดุลระหว่าง ความดีกับความเก่ง (สถาบันครอบครัวและสถาบันการศึกษาให้ความสำคัญน้อย ส่วนใหญ่มุ่งพัฒนาผู้เรียนให้เป็นคนเก่งเป็นหลัก..เก่งแต่โง่งก็นำพาชาติบ้านเมืองไปสู่หายนะ (อ.จักรกฤษ)

ประเด็น 121 การจัดการศึกษาของเอกชน/องค์กรศาสนา

ประเด็น 122 การจัดการศึกษาของท้องถิ่น

ประเด็น 123 การจัดการศึกษาที่บ้าน

ประเด็น 124 ภาษาการศึกษา

ประเด็น 125 กองทุนพัฒนาครู

ประเด็น 126 เทคโนโลยีการศึกษา

ประเด็น 127 กองทุนพัฒนาคุณภาพการศึกษา

ประเด็น 128 การส่งเสริมสนับสนุนการจัดการศึกษา ของพ่อแม่ ครอบครัว สถานประกอบการ

ประเด็น 129 ความเสมอภาคทางการศึกษา รัฐต้องจัดหาตัดให้โครงสร้างพื้นฐาน สิ่งอำนวยความสะดวกและสภาพแวดล้อมทางกายภาพอันควรแก่บริบท สำหรับสถานศึกษาไม่จำกัดว่า จะเป็นโรงเรียนในเมือง ชนบท ชายขอบหรือชายแดน ทั้งสถานศึกษาที่เป็นโรงเรียน ศูนย์การเรียนรู้ การศึกษาที่บ้าน หรือสถาบันอุดมศึกษาทั้งของรัฐและเอกชน (อ.ประทุม)

ประเด็น 130 การศึกษาที่บ้าน (Home schooling) รัฐต้องจัดระบบการศึกษาที่บ้านด้วยการจัดสร้างศูนย์ความรู้ภาคินภาพ (Ubiquitous Knowledge Center-UKB) เพื่อเป็นแหล่งความรู้สำหรับนักเรียนและผู้ปกครอง จัดหาสิ่งอำนวยความสะดวกสำหรับการเรียนภาคินภาพ(U Learning) ในด้านไวไฟ เครื่องมือการเรียน ตำรา และเงินสนับสนุนรายหัวในอัตราเดียวกับที่จ่ายให้สถานศึกษาในรูปแบบอื่น (อ.ประทุม และ CB)

ประเด็น 131 การจัดศูนย์การเรียนชุมชน (Community Learning Center) รัฐต้องจัดระบบการศึกษาใน ศรช. ด้วยการจัดสร้างศูนย์ความรู้ภาคินภาพ (Ubiquitous Knowledge Center-UKB) เพื่อเป็นแหล่งความรู้สำหรับนักเรียนและวิทยากร จัดหาสิ่งอำนวยความสะดวกสำหรับการเรียนภาคินภาพ(U Learning) ในด้านไวไฟ เครื่องมือการเรียน ตำรา และเงินสนับสนุนรายหัวในอัตราเดียวกับที่จ่ายให้สถานศึกษาในรูปแบบอื่น (อ.ประทุม และ CB)

ประเด็น 132 การจัดสำนักบัณฑิตเฉพาะทาง (Specialized Bundit Center) สำนักบัณฑิต เป็นศูนย์การเรียนวิชาชีพ ส่วนบุคคล-ศรช (Private Professional Learning Center-PPLC) ที่เปิดรับสอนนักเรียนทั่วเฉพาะวิชาชีพ แต่สอนวิชาสามัญ ๓๐% ด้วย เช่น ศิลปะ ดนตรี การจัดเอกไม้ การฟันดาบ (สำนักดาบ) การชกมวย (ค่ายมวย) การซ่อมเครื่องยนต์ (ศูนย์รถยนต์ที่รับเด็กมาฝึกงาน) ฯลฯ

รัฐต้องจัดระบบการศึกษาใน ศรช. ด้วยการจัดสร้างศูนย์ความรู้ภาคินภาพ (Ubiquitous Knowledge Center-UKB) เพื่อเป็นแหล่งความรู้วิชาชีพเฉพาะสำหรับนักเรียนและวิทยากร จัดหาสิ่งอำนวยความสะดวกสำหรับการเรียนภาคินภาพ(U Learning) ในด้านอุปกรณ์การเรียนเฉพาะทาง ไวไฟ เครื่องมือการเรียน ตำรา และให้นักเรียนไปฝึกประสบการณ์ในสถานประกอบการของรัฐหรือเอกชน และจ่ายเงินสนับสนุนรายหัวในอัตราเดียวกับที่จ่ายให้สถานศึกษาในรูปแบบอื่น (อ.ประทุม และ CB)

ประเด็น 133 ไทยศึกษา รัฐพึงให้การศึกษแก่เยาวชนด้านวัฒนธรรม ขนบทำเนียมประเพณี หลักของชาติ การเมือง การปกครอง เศรษฐกิจ สังคม และประวัติศาสตร์ไทย โดยกำหนดให้อยู่ในหลักสูตรทั้งระดับชาติ ภูมิภาค และท้องถิ่น โดยเฉพาะอย่างยิ่งประวัติศาสตร์ภูมิภาคและท้องถิ่น เพื่อให้เยาวชนได้ตระหนักในรากเง้าของตนเอง ที่มีการสร้างปุมบ้านปุมเมือง (อ.ไกรทอง)

ประเด็น 134 การเล่นคู่การเล่น (PLEARN-Play and Learn) รัฐพึงกำหนดให้นักเรียนทุกระดับเรียนอย่างสนุกสนาน ผ่านคลาย เพราะเด็กสามารถเรียนได้ดีผ่านการเล่นและการค้นพบด้วยตนเอง โดยมีชุดการสอนและศูนย์บูรณาการ

ประสบการณ์ ผ่านช่องประสบการณ์ (Professional Learning Channel-PLC) ๗ ช่องประสบการณ์ ประกอบด้วย (๑) การเมือง การปกครอง (๒) ธุรกิจและพาณิชย์การ (๓) วิทยุ เทคโนโลยี และวิศวกรรม (๔) วิทยุสุขภาพ (แพทย์ ทันตะ เกษษ พยาบาล และสาธารณสุข) (๕) ศิลปะและดนตรี (๖) วิทยุกีฬา และ (๗) ศึกษาศาสตร์ ต้องงดการให้ที่บ้านเป็นรายวิชา และเป็นงานบูรณาการ

ประเด็น 135 การเพิ่มทักษะภาษาและคำนวณ รัฐกำหนดให้ใช้หลักสูตรแบบอิงสมรรถนะ และหลักสูตรแบบอิง ประสบการณ์ แทนหลักสูตรแบบอิงเนื้อหาที่ส่วนใหญ่เป็นขยะหลักสูตร เรียนจบแล้วเอาไปใช้ประโยชน์ไม่ได้ การประเมินเน้น ประเมินกระบวนการ ที่สัมพันธ์กับประเมินผล มีระบบลดการประเมินผล (สอบเพื่อให้เกรดหรือให้คะแนน) อย่างน้อย ๔ ปี (ป.๑-๔) ให้มีการประเมินตัวประโยค คือ ป.๖ เพียงครั้งเดียว เน้นการประเมินความรับผิดชอบ ความมีระเบียบวินัย มรรยาท สังคม สมบัติผู้ดี ความเอื้ออาทร ของเด็กตลอดการเรียนการสอน

ประเด็น 136 การกระจายอำนาจอย่างแท้จริง รัฐต้องส่งเสริมให้ระดับภูมิภาค ระดับจังหวัด และท้องถิ่นจัดการศึกษา โดยใช้ผู้บริหาร ครูอาจารย์ และบุคลากรในจังหวัดและภาคเดียวกัน

ประเด็น 137 การจัดการศึกษาเพื่อคุณภาพมุ่งสำหรับตนเอง ไม่มุ่งแข่งขันกับคนอื่น ไม่มีการจัดลำดับโรงเรียน

ประเด็น 138 การคัดเลือก บรรจุและแต่งตั้งครู รัฐพึงกำหนดระบบและกลไกการประกาศ คัดเลือก บรรจุ และแต่งตั้งครู จากผู้ที่มีทัศนคติที่ดีความเป็นครู และมีความสามารถในระดับสูง มีค่าตอบแทนและสวัสดิการสูง เน้นด้านศีลธรรม แรงบัลดาล ใจในการเป็นครู ส่งเสริมคุณภาพครูให้ดำรงฐานะผู้ควรเคารพและทำหน้าที่ครูได้ดีที่สุด